

РАБОЧАЯ САЛІДАРНАСЦЬ

ІНФАРМАЦЫЙНЫ ВЫПУСК БЕЛАРУСКАГА ПРАФСАЮЗА РАБОТНІКАЎ
РАДЫЁЭЛЕКТРОННАЙ ПРАМЫСЛОВАСЦІ (РЭП) І ІНШЫХ ГАЛІН НАРОДНАЙ ГАСПАДАРКІ

№ 17-18 (318-319) www.praca-by.info • profrep@gmail.com • r.salidarnasc@gmail.com 29 снежня 2020

Шаноўныя сябры і калегі, паважаныя браты і сестры!

Надыходзіць новы 2021 год. Год зыходзячы, 2020, быў хіба аднім з найбольш трывожных у гэтым стагоддзі для ўсяго сусвету, а ў гісторыі сучаснай Беларусі – бяспрэчна найбольш складаным. Няпростым ён стаў і для нашага прафсаюза, для яго сяброў.

Але менавіта ў гэтым годзе заззяла зорка новай надзеі. Як бы ні ўпарціліся цемра і хмары, святло пераменаў ужо набліжаецца. Мы ўсе разам настойліва рухаемся да яго, набліжаем нашу агульную перамогу.

Будзем разумнымі і мужнымі! Зробім нашу прафсаюзную сям'ю у новым годзе яшчэ больш моцнай, больш дружнай і шчырай. Зробім нашу родную Беларусь больш свабоднай і шчаслівай!

Вініруем вас са святамі Богага Нараджэння!

Вініруем з Новым годам!

Будзьце здаровыя!

Ты не згаснеш, ясная зараначка,
Ты яшчэ асвеціш родны край.
Беларусь мая! Краіна-браначка!
Устань, свабодны шлях сабе шукай.

(М. Багдановіч)

Прэзідыум і Савет прафсаюза РЭП, старшыня прафсаюза РЭП

СЪЕЗД СОСТОЯЛСЯ. У ПРОФСОЮЗА РЭП ЕСТЬ НОВЫЙ ПРЕДСЕДАТЕЛЬ, ЗАМЕСТИТЕЛЬ И ПРЕЗИДИУМ

21 ноября в Минске прошел 10-й отчетно-выборный съезд Белорусского независимого профсоюза РЭП.

Работа профсоюза за последние пять лет признана удовлетворительной.

Главным вопросом повестки дня стало избрание нового руководителя. На должность председателя профсоюза РЭП претендовали два кандидата: руководитель ячейки РЭП на МТЗ Михаил Громов и исполнительный директор профсоюза Василий Завадский. В итоге победителем вышел Василий Завадский, за которого проголосовали 26 делегатов

из 40 присутствовавших, Михаил Громов поддержало 13 делегатов.

В соответствии с Уставом профсоюза съезд сформировал ревизионную комиссию.

Съезд продлил полномочия делегатов еще на полгода: им предстоит принять изменения и дополнения в Устав РЭП.

13 декабря состоялся Совет профсоюза, на котором были выбраны Президиум и заместители председателя. Первым заместителем стал Василий Береснев. Также заместителями председателя профсоюза избраны Геннадий Федынич, Зинаида Михнюк и Михаил Громов.

ВАСИЛЬ ЗАВАДСКИ: ЗНАХОДЗІЦЬ БАЛАНС І ВЫХОДЗІЦЬ НА КАНСТРУКТЫ

чытайце на ст. 2

ГЕНАДЗЬ ФЯДЫНІЧ: У ПРАФСАЮЗЕ БЫЛІ, ЁСЦЬ І БУДУЦЬ ЗДАРОВЫЯ СІЛЫ

чытайце на ст.3-4

ВАСИЛЬ БЕРАСНЕЎ: МЯНЕ НАТХНЯЕ ПРАЦА

чытайце на ст.5

ЗИНАИДА МИХНЮК: БУДЗЕМ РАЗВІВАЦЬ ЖАНОЧАЕ ЛІДЭРСТВА

чытайце на ст.5

МИХАИЛ ГРОМОВ: МЫ ДОЛЖНЫ ПОДДЕРЖИВАТЬ НИЗОВЫЕ ИНИЦИАТИВЫ

чытайце на ст.6

ВАСІЛЬ ЗАВАДСКІ: ЗНАХОДЗІЦЬ БАЛАНС І ВЫХОДЗІЦЬ НА КАНСТРУКТЫЎ

Абраны на з'ездзе 21 лістапада старшыня прафсаюза РЭП Васіль Завадскі адказаў на пытанні "Рабочай Салідарнасці".

Рабочая Салідарнасць

Хаця і пазней, чым некалі планавалася, але, урэшце, прайшоў з'езд, адбыўся Савет. Абраны органы кіравання. Як вы ацэньваеце гэтыя падзеі з пункту гледжання старшыні прафсаюзу?

Васіль Завадскі

З майго пункту гледжання, вельмі важна, што і з'езд, і Савет прайшлі ў дэмакратычнай асстаноўцы. Усе выбары адбыліся на альтэрнатыўнай аснове, у тым ліку выбары намеснікаў старшыні на Савеце, чаго нават не чакалася. Я лічу гэта добрым знакам.

Перад намі сёння стаіць задача актывізаваць, інтэнсіфікаваць дзейнасць нашага прафсаюзу. Маю на ўвазе, у першую чаргу, уплыў на тыя працэсы, якія цяпер адбываюцца ў нашым грамадстве, на ролю прафсаюзу ў гэтых працэсах. Хаця, падкрэслію, прафсаюз – не палітычная арганізацыя, але на чым ён грунтуецца? Прафсаюз – гэта арганізацыя, якая адстойвае правамі і сацыяльна-эканамічныя правы грамадзянаў. Менавіта зыходзячы з гэтага, немагчыма быць у баку ад усяго, што адбываецца ў краіне, у грамадстве, прафсаюз абавязаны на ўсё гэта рэагаваць. Пры гэтым прафсаюз павінен і хоча дзейнічаць выключна ў прававым полі. Гэта складана, бо сама дзеючая ўлада парушае законы і прынцыпы права. Садзейнічаць спыненню гэтага прававога дэфолту – таксама задача прафсаюзу.

Сёння шмат сяброў прафсаюзу, увогуле працоўных патрабуюць дапамогі. Тысячы працоўных падвяргаюцца ціску, рэпрэсіям, звольненням з працы. Тут безліч справаў для прафсаюзнай арганізацыі, для юрыдычнай службы прафсаюзу. Дарэчы, гэта тая служба, якая патрабуе інтэнсіўнай падтрымкі, якую неабходна актыўна развіваць. Дапамога людзям – гэта наш прыярытэтны накірунак. Мы шукаем новыя магчымасці, думаем, што можам зрабіць і я.

Рабочая Салідарнасць

Дык, на вашу думку, прафсаюз – гэта арганізацыя, для якой прыярытэтнымі з'яўляюцца інтарэсы канкрэтных людзей,

сябраў прафсаюзу, асобных працоўных? Ці ўсё ж больш глабальна – інтарэсы працоўных як сацыяльнай групы, інтарэсы краіны... Ці няма супярэчнасці паміж гэтымі інтарэсамі?

Васіль Завадскі

Пытанне няпростое. Калі наўскідку, я бы адразу адказаў, што прафсаюз – гэта, найперш, людзі, сябры прафсаюзу, менавіта іх канкрэтыя інтарэсы на першым месцы. Разам з тым, відавочна, што асноўныя інтарэсы людзей так ці інакш будуць залежныя ад эканамічнага стану краіны, урэшце рэшт, і ад палітычнай сітуацыі ў дзяржаве, ад таго крызісу, у якім апынулася Беларусь. Так што падзяліць даволі складана. Але агульная сітуацыя, увогуле сам народ складаюцца з асобных людзей і іх канкрэтных праблемаў. На першым месцы павінен быць чалавек. Пры гэтым я хацеў бы падкрэсліць, што нават пры самым канструктыўным варыянце вырашэння крызісу ў Беларусі ўсё роўна справы ў прафсаюзаў хопіць. Гэта сусветны досвед – праблемы канкрэтных людзей застаюцца. Калі палітычныя арганізацыі, прыходзячы да ўлады, вырашаюць сваю галоўную задачу, дык прафсаюзам пры любым варыянце справы знойдуцца – абарона правоў працоўных усё роўна будзе актуальнай.

Рабочая Салідарнасць

Трэба прызнаць, што ў прафсаюзе відавочна адбылася спрэчка за ўладу, за лідэрства. Як бы вы ацанілі сітуацыю, ці

застаецца пэўны канфлікт і калі гэта так, на чым ён палягае?

Васіль Завадскі

Я бы сказаў, што была канкурэнцыя не за лідэрства, а за кіраўніцтва, нават, дакладней, за кіраўнічыя пасады. Лідэр і кіраўнік – гэта ўсё ж такі розныя рэчы. Лідэрамі не прызначаюць і лідэраў нават не абіраюць, лідэрамі становяцца.

Я шмат думаю пра гэта і мне здаецца, пытанне можна паставіць так: якая мэта стаіць перад чалавекам? Калі мэта зрабіць добрае, канструктыўнае, карыснае для арганізацыі, дык гэта не надта залежыць ад пасады. Я, напрыклад, не адмовіўся, калі мне прапанавалі вылучыцца на гэтую пасаду, найперш, не таму, што ў мяне былі нейкія амбіцыі займаць высокую пасаду, а таму, што я бачыў, што прафсаюзу сёння патрэбна падтрымка, аі мой жыццёвы і прафесійны досвед дае магчымасць такую падтрымку аказаць. Я меркаваў, што прафсаюз безумоўна трэба ўмацоўваць. Але рабіць гэта, абпіраючыся як на пакаленне, якое стварала гэты прафсаюз, шмат гадоў аддавала яму сваё жыццё, гэтак і на энергію і імпульс моладзі. Зараз наша задача – размеркаваць абавязкі, бо прафсаюз калегіяльны орган, і ня толькі прадстаўніцтва, але канкрэтная абавязкі будуць размеркаваныя і паміж намеснікамі і паміж сябрамі прэзідыума. Іх роля ў справах прафсаюзу павінна быць заўважна, іх адказнасць за стан арганізацыі – рэальна. Усе

гэтыя "партфелі" – гэта не гонар, тым болей, што праца цалкам валанцёрская. Гэта – тое, што кожны павінен штодзённа рабіць. Я не думаю, што пры гэтым істотна, як называецца пасада, – намеснік, першы намеснік ці старшыня. Калі назва пасады ўплывае на людзей, якія хацелі б уступіць у прафсаюз, дык, на маю думку, гэта не зусім правільна. Калі ўсё ж пасада так патрэбна для паспяховай дзейнасці, дык добра – у нас дэмакратычная арганізацыя, намеснікі у нас абіраюцца Саветам. Калі нехта са сваімі абавязкамі не спраўляецца, усё, у прынцыпе, можна з цягам часу змяніць.

Рабочая Салідарнасць

Працягваючы тэму лідэрства, як вы бачыце сваю ролю ў прафсаюзе, кім вы сябе бачыце – лідэрам, адміністратарам ці, магчыма, крызіс-мэнеджэрам?

Васіль Завадскі

Ведаецца, я ўжо перажыў той перыяд, калі для мяне істотным было стаць кіраўніком, тым больш лідэрам. Амбіцыяў вялікіх у мяне няма. Гэтую працу я хутчэй бачу для сябе як цяжар. Як абавязак. Гэта праява майго асабістага пачуцця адказнасці. Адказнасці і за прафсаюз і за сітуацыю ў краіне ўвогуле. Незалежныя прафсаюзы зараз могуць адыграць вельмі істотную ролю ў дзяржаве, нават у параўнанні з палітычнымі партыямі. Дык вось я бачу для сябе, як абавязак, падтрымаць прафсаюз і садзейнічаць яго развіццю на гэтым этапе. Я бы не сказаў, што гэта – крызіс-мэнеджмент, бо не лічу, што прафсаюз быў у моцным крызісе. На самой справе, мы часта перабольшваем сітуацыю – не так ужо ўсё дрэнна. Яшчэ раз падкрэслію, што і на з'ездзе і на Савеце ў нас адбылася дыскусія, але менавіта ў непасрэдным сэнсе гэтага слова – як абмеркаванне, хай сабе дастаткова эмацыйнае, але гэта нармальна і дэмакратычна. Добра, каб і надалей у нас адбываліся дыскусіі, і адной з сваіх задачаў я бачу пры неабходнасці гледжваць занадта вострыя супярэчнасці, знаходзіць баланс і выходзіць на канструктыўнае карысць агульнай справе.

Рабочая Салідарнасць

Ваш прагноз – у бліжэйшым будучым пад вашым кіраўніцтвам прафсаюз РЭП стане лепшым, больш паспяховым і вядомым у грамадстве?

Васіль Завадскі

Калі б я на гэта не спадзяваўся, я б не пагадзіўся заняць гэтую пасаду. Зразумела, я на гэта вельмі спадзяюся і буду рабіць усё дзеля таго, каб мы не толькі пераадолелі свае праблемы, але развіталіся далей, дапамагалі яшчэ большай колькасці людзей. Мой погляд на будучыню аптымістычны.

Я бачу шмат працы наперадзе: мы павінны наладзіць фінансавую ўстойлівасць прафсаюза, дысцыпліну, больш рабіць мерапрыемстваў, больш працаваць з канкрэтнымі людзьмі.

Рабочая Салідарнасць

Вы не баіцеся, што стасункі прафсаюза РЭП з уладаю яшчэ больш пагоршацца, што паважлівыя ціскі на арганізацыю, на сябраў прафсаюза?

Васіль Завадскі

Нехта трапна сказаў: «Я не баюся, але гэта мяне турбуе». Больш за тое, я ўпэўнены, што калі мы будзем працягваць дапамогу людзям, займаць актыўную пазіцыю, уплываць на сітуацыю ў краіне, дзючай ўладзе гэта падабацца не будзе. Гатовыя лі мы да гэтага? Сёння ў нашай дзяржаве фактычна кожны, хто займае актыўную пазіцыю, мусіць быць гатовы да пэўных рэпрэсіяў.

Каб у гэтай сітуацыі прафсаюз быў больш устойлівым, трэба, каб у арганізацыі не ўсё залежала ад адной-двух асобаў. У калегіяльнасці, дэмакратычнасці таксама знаходзіцца ўстойлівасць прафсаюза. На любым узроўні неабходна будаваць арганізацыю так, каб яна вытрымала, калі нешта здараецца з кіраўнікамі. Нам трэба гадаваць людзей, якія маглі б нас замяніць у любой складанай сітуацыі. Таму яшчэ адна задача, якую я бачу перад сабой, – гэта спрыяць пошуку і гадаванню здаровай змены лідэраў на ўсіх узроўнях.

**БІАГРАФІЧНАЯ
ДАВЕДКА**

Васіль Завадскі нарадзіўся 29 чэрвеня 1962 года ў вёсцы Заполле Полацкага раёна.

У 1985 годзе скончыў Віцебскі медыцынскі інстытут, атрымаўшы спецыяльнасць урача-псіхіятра. Згодна з размеркаваннем прыступіў да працы ўрачом у медыцынскай частцы папраўчай калоніі, далей працаваў на розных пасадах у медыцынскіх структурах крмінальна-выканаўчай сістэмы. Палкоўнік унутранай службы ў адстаўцы.

З 2011 года працуе ў грамадскім сектары, у галіне абароны правоў.

У прафсаюзе работнікаў РЭП з 2017 года.

ГЕНАДЗЬ ФЯДЫНІЧ: У ПРАФСАЮЗЕ БЫЛІ, ЁСЦЬ І БУДУЦЬ ЗДАРОВЫЯ СІЛЫ

Сайт prasa-by і бюлетэнь Рабочая Салідарнасць папрасілі акрэсліць адбыўшыся з'езд і Савет прафсаюзу РЭП яго лідэра Генадзя Фядынiча

РС: *Як вы можаце пракаментываць адбыўшыся з'езд і Савет, як ацэньваеце?*

Генадзь Фядынiч: Тое, што ў такіх няпростых абставінах, я маю на ўвазе і эпідэмію і сітуацыю ў краіне, нам удалося

патаемным галасаваннем: пры нягодзе з маёй палітыкай маглі папросту выкрэсліць мяне з бюлетэня. Аднак, як я разумею, даверам людзей я карыстаўся раней і не згубіў яго сёння – гэта і ёсць самы галоўны вынік майго працяглага кіраўніцтва прафсаюзам. Вядома, калі б Беларусь стала дэмакратычнай краінай, а не ператварылася ў аўтарытарную дзяржаву, то

Генадзь Фядынiч: Па ўсёй верагоднасці РЭП прадстаўляў пэўную пагрозу для ўлады актыўнасцю сваіх сябраў, у першую чаргу, рэгіянальшчыкаў: больш за 800 нашых актывістаў былі выкліканыя ў Следчы камітэт з адным пытаннем – што вас прывяло ў РЭП? Гэта сведчыць пра тое, што прафсаюз вядомы і карыстаецца аўтарытэтам не толькі ў Беларусі, але і далёка за яе межамі. Мы не ўсё зрабілі, што хацелі, але рабілі ўсё, што маглі. Дарэчы, мне ўжо абвешчана амністыя; калі ўсё складзецца і мы дажывем, то ў пачатку студзеня тэрмін «хатняй міміі» скончыцца.

РС: *Пасля прысуду давалася тэрмінова шукаць замену на пасаду старшыні. Чаму выбар упаў на старшыню Брэсцкай гарадской арганізацыі прафсаюза Зінаіду Міхнюк? Як ацэньваеце яе кіраўніцтва прафсаюзам?*

Генадзь Фядынiч: Калі старшыня прафсаюза «выбывае» па некаторых прычынах, яго месца займае першы намеснік. Першым намеснікам старшыні з'яўляецца Віктар Казлоў, але з улікам стану здароўя на той момант ён не мог ўзначальваць прафсаюз. Мы звярталіся да ўсіх намеснікаў з просьбай мяне замяніць: дзякуй Зінаідзе Міхнюк, яна падставіла плячо ў вельмі складаны час. Наогул, цяжка кіраваць прафсаюзам, фізічна знаходзячыся ў іншым рэгіёне: у цэнтральным офісе трэба быць пастаянна, таму што сітуацыя мяняецца вельмі хутка, і рашэнні трэба прымаць аператыўна. На жаль, за два гады прафсаюз губляў у аператыўнасці прыняцця рашэнняў, і руку на пульсе падзеяў ён не ўтрымаў, у той меры, як хацелася б. Таму зараз прыйдзеца наганяць упушчанае, дзейнічаючы ў рамках Статута, у рамках рашэнняў калегіяльных органаў і інтарэсаў сябраў прафсаюза.

РС: *Новаабраны старшыня Васіль Завадскі – чалавек параўнальна новы ў прафсаюзе РЭП. Якія надзеі звязваеце з яго кіраўніцтвам?*

Генадзь Фядынiч: Завадскі працаваў выканаўчым дырэктарам прафсаюза. Гэта сталы чалавек з багатым жыццёвым вопытам, і, як ён сам казаў, ён будзе шукаць кампраміс, каб уладкаваць тыя ці іншыя спрэчныя пытанні.

працяг на стар. 4

сабраць дэлегатаў, і чарговы з'езд усё ж такі паспяхова адбыўся, – выдатна. Я вельмі ўдзячны ўсім, хто прыклаў дзеля гэтага намаганні, хто пайшоў на пэўную рызыку, каб трапіць на з'езд. З'езд прайшоў дэмакратычна, шмат было выступоўцаў, былі агучаныя розныя пункты гледжання на тое, што адбываецца ў прафсаюзе і ў Беларусі. Гэта ўсё добра, але, па меркаванні большасці ўдзельнікаў, прафсаюз РЭП у перыяд ад мінулага з'езду перажываў вельмі складаныя часы. Усё спадзяюцца на тое, што наступны перыяд будзе для прафсаюза калі ня больш простым, дык больш паспяховым.

РС: *На працягу амаль ўсіх 30 год існавання прафсаюза РЭП ягоным старшынём быў Генадзь Фядынiч. Зараз абраны новы старшыня. Цяжка перадаваць сваё стварэнне ў чужыя рукі?*

Генадзь Фядынiч: За дакладна 28 гадоў маяго старшынства была праведзена каласальная праца, якая грунтавалася на даверы людзей. Выбары старшыні арганізацыі праводзіліся

наўрад ці я б захацеў столькі часу ўзначальваць прафсаюз. Паверце, я знайшоў бы сабе прымяненне ў зусім іншай сферы і абсалютна на іншых умовах.

РС: *Судовым прысудам вам забаронена займаць кіруючыя пасады цягам пяці гадоў. Гэта адзіная прычына, па якой вы не сталі вылучаць сваю кандыдатуру на пасаду старшыні РЭП?*

Генадзь Фядынiч: Сапраўды гэта галоўная прычына: улада і дамагалася таго, каб я не мог болей ўзначальваць прафсаюз нават фармальна. Сёння абраны новы старшыня, Васіль Завадскі, абраны дэмакратычна, таемным галасаваннем, на альтэрнатыўнай аснове. Але прафсаюзам ажыццяўляецца калегіяльнае кіраўніцтва, многія будзе залежаць ад сябраў Савета: у мяне ёсць вялікая ўпэўненасць у тым, што здаровае ядро ў РЭП заўсёды было, ёсць і застанецца

РС: *Навошта ўладам наогул спатрэбілася «справа прафсаюзаў»? Доказы нікуды не вартыя, прысуды – ўмоўныя: ваш калега Ігар Комлік ўжо амніставаны. Дык які сэнс?*

ГЕНАДЗЬ ФЯДЫНІЧ: У ПРАФСАЮЗЕ БЫЛІ, ЁСЦЬ І БУДУЦЬ ЗДАРОВЫЯ СІЛЫ

пачатак на стар. 3

Час пакажа, якім кіраўніком ён стане, бо ўменне дамаўляцца – вельмі добрая якасць. Але дамаўляцца ў імя чаго: каб проста дамовіцца ці дзеля абароны інтарэсаў прафсаюза і прасоўвання яго ў грамадстве? Я гатовы аказаць яму ўсялякую дапамогу, даваць парады, яго права – прыслухоўвацца або ігнараваць мае меркаванні, апошняе слова заўсёды застаецца за кіраўніком і за калегіяльным органам. Я думаю, што Васіль Іванавіч з тых людзей, якія выступаюць за калегіяльнае кіраўніцтва прафсаюзам, і будзе адстойваць пазіцыю большасці, пры гэтым не забываючыся пра меншасць.

Увогуле, падбор кадраў – гэта праблема, якая ёсць ва ўсіх грамадскіх арганізацыях. Тут ёсць некалькі прычынаў. Адна з іх – гэта недахоп фінансавай устойлівасці прафсаюзаў. Каб прыцягнуць людзей на сталую працу ў арганізацыю, трэба іх

не набываецца. Лідэрства значна лягчэй страціць, чым заваяваць прызнанне і павагу людзей.

Безумоўна, камусці не вельмі падабаецца, што Фядынiча называюць лідэрам прафсаюза РЭП. Але гэта не я прыдумаў, што я лідэр. Гэта сябры прафсаюза, гэта грамадства, нават тыя, хто ня вельмі нас любіць, але вымушаны лічыцца з тым, што ёсць такі РЭП. Таму я буду ўдзячны, калі з'явіцца новыя лі дэры, якія сапраўды пакладуць істотную частку свайго жыцця на ўмацаванне прафсаюза.

За апошнія месяцы ў прафсаюз прыйшлі новыя сябры, сярод іх нямала маладых. Стварыліся арганізацыі на МАЗе, на МТЗ, на Маторным заводзе. Безумоўна моладзь мае свае амбіцыі, але мяне насцярожвае той факт, што людзі, якія толькі прыйшлі ў прафсаюз, адразу прапануюць свае кандыдатуры на кіруючыя пасады ў прафсаюзе. Дамагаюцца пасадаў, не маючы ані досведу

адрэзак часу ад мінулага з'езд. Што можна вызначыць, як самае галоўнае з таго, што адбылося за пяць гадоў?

Генадзь Фядынiч: Пасля выхаду так званых “тунейдскіх дэкрэтаў” менавіта прафсаюз РЭП узначаліў супраціў працоўных. У выніку дэкрэты так і не запрацавалі на поўную моц. Мы істотна ўдасканалілі працу юрыдычнай дапамогі. Пачалі больш актыўна выходзіць у інфармацыйную прастору. Але, безумоўна, самай галоўнай падзеяй стала “справа прафсаюзаў”. Улада паспрабавала адпомсціць за нашу актыўнасць, праз фіктыўную справу паралізаваць мяне і ўвесь прафсаюз. Гэта не ўдалося, бо людзі, сябры прафсаюза, грамадства не паддаліся на правакацыю, зрабілі усё, каб захаваць прафсаюз. А лідэрства не пазбавіць праз судовыя вырокі.

РС: Што на вашу думку павінна быць галоўным для прафсаюза

сфармуляваў патрабаванні сацыяльна-эканамічнага накірунку. Ці застанецца і надалей гэтая платформа актуальнай?

Генадзь Фядынiч: Я лічу, што асновы Платформы яшчэ доўга будуць актуальнымі, таму што яна разлічана на патрэбы самых шырокіх слаёў нашага насельніцтва. Безумоўна, яна павінна быць дапрацаваная з улікам зменаў у сацыяльнай і палітычнай сітуацыі, з улікам пандэміі. Самае галоўнае, што людзі ўжо чакаюць канкрэтных прапаноў пра тое, што рабіць заўтра. Гэта платформа не сябраў РЭП, яна для ўсяго народу. Я лічу, што гэтую тэматыку трэба працягваць, ісці да людзей, слухаць людзей і разам з імі рабіць рэальныя крокі да лепшага жыцця. Гэта актуальна пры любой уладзе.

Калі мы не будзем змагацца за канкрэтыя патрабаванні грамадства, дык гэта будзе шляхам у нікуды. Нам варты шукаць аднадушча, нефармальных лідэраў у рэгіёнах, у дваровых супольнасцях для таго, каб абмяркоўваць нашыя прапановы, дапаўняць іх прапановамі людзей і разам рэалізоўваць гэтую платформу.

РС: Будучыня прафсаюза РЭП безумоўна звязаная з хадом сацыяльных і палітычных падзеяў у нашай краіне. На ваш погляд, чым скончыцца той пералом, які вызначыўся ў 2020 годзе?

Генадзь Фядынiч: На мой погляд, ужо нямала часу згублена, чым і карыстаецца цяперашні рэжым, разганяючы маршы мірна пратэстующых. Моцная ўлада ніколі не звернецца да грубай фізічнай сілы – гэта слабкасць улады. Сёння складана прадказаць, якім чынам і калі будуць праводзіцца новыя выбары, па якой Канстытуцыі. Я б прапанаваў перайсці да Канстытуцыі 1994 года, бо яна адзіная сапраўды дэмакратычная Канстытуцыя Беларусі. Пры гэтым прафсаюзы павінны памятаць: нават дэмакратычная ўлада не прынясе працоўнаму чалавеку ягоныя правы на спадчыну, за правы працоўных прыйдзецца змагацца. Таму сёння вельмі важным ёсць салідарнасць, і яна застаецца важнай і заўтра і паслязаўтра. Неабходна паўсюднае асветніцкае навучанне чалавека працы. Чым адрозніваюцца незалежныя прафсаюзы ад праўладных, у чым іх сіла і незалежнасць? Я ўпэўнены, што наспела вострая неабходнасць стварэння новых незалежных прафсаюзаў. Людзі працы павінны самаарганізоўвацца. Перспектыва развіцця незалежных прафсаюзаў складаецца менавіта ў самаарганізацыі і абароне канкрэтных інтарэсаў асобнага чалавека і незалежных прафсаюзаў у цэлым.

забяспечваць, плаціць ім грошы. У нас былі часы, калі мы па некалькі месяцаў не атрымлівалі ніякіх грошай, працавалі як валанцеры, бо ведалі, што робім гэта дзеля таго, каб зберагчы прафсаюз. Падругое, трэба, каб людзі прыходзілі працаваць у прафсаюз з добрымі намерамі, з яснымі планами на конт таго, што хочучь зрабіць, прапанаваць ці як дапамагаць іншым.

РС: Нагадаем, Генадзь Фядынiч быў не толькі кіраўніком. Ён цягам 30 гадоў безумоўна лідэр рэпаўцаў. Менавіта з імем Фядынiча і зараз асацыюецца прафсаюз РЭП. Ці можна разлічваць, што гэтае лідэрства захаваецца надалей, ці будзе яно аспрэчвацца новымі кіраўнікамі альбо новымі групамі, якія прыходзяць у прафсаюз?

Генадзь Фядынiч: Лідэр – гэта ж не пасада, лідэра не абіраюць, лідэрам становіцца. Гэта усё будзе залежаць ад таго, якія учынкi буду рабіць я, новы старшыня, новыя намеснікі. Таму што лідэрства за адзін год, за два гады так проста

працы, ані канкрэтнай праграмы, ані выразнага погляду на сітуацыю. Час пакажа, хто і як правяцца ў працы. Але, на мой погляд, ёсць пагроза, што гэта можа быць выкарыстана, каб дэстабілізаваць прафсаюз РЭП, зрабіць яго не той арганізацыяй, якая была збудаваная агульнымі намаганнямі ягоных сябраў за трыццаць гадоў. Я маю вялікую павагу да тых людзей, якія будавалі прафсаюз і, нягледзячы на перашкоды, на ціск і рэпрэсіі, зрабілі яго сапраўдным лідэрам ў барацьбе за правы працоўных нашай краіны. А моладзі хочацца сказаць, што варты рабіць новае, не разбураючы падмурка, разам усімі пакаленнямі будаваць прафсаюзную сям'ю.

Я ўпэнены, што ёсць сілы, якім хацелася б пазбавіцца РЭП альбо зрабіць яго больш “ручным”. Гэта можна рабіць як звонку, гэтак і знутры. Але, паўтаруся, з'езд паказаў, што здаровае ядро у прафсаюзе было, ёсць і, спадзяюся, будзе.

РС: Прайшоў даволі вялікі

РЭП у бліжэйшыя гады?

Генадзь Фядынiч: Шмат засталося таго, над чым яшчэ неабходна працаваць, – гэта і фінансавая ўстойлівасць і інфармацыйная праца, навучанне новых сяброў. Важная рэч – ідэалогія незалежнага прафсаюзнага руху. Яна павінна праходзіць як чырвоная лінія праз усю працу прафсаюза.

Трэба ствараць новыя прафсаюзныя фарміраванні ня толькі на прамысловым сектары, а ў любых арганізацыях і ўстановах, у тым ліку і ў прыватным сектары. У нас сёння 35 тэрытарыяльных прафсаюзных груп, а, на мой погляд, іх колькасць павінна павялічыцца як мінімум ў два разы, трэба стварыць добры дзесяткі новых прафсаюзных арганізацый, якія маглі б працаваць самастойна, заключаць калектыўныя дамовы з найменшымі, незалежна ад форм уласнасці.

РС: Яшчэ ў мінулым годзе прафсаюз РЭП стварыў так званую “Платформу РЭП” дзе

ВАСІЛЬ БЕРАСНЕЎ: МЯНЕ НАТХНЯЕ ПРАЦА

Рабочая Салідарнасць: Адбыліся з'езд, Савет. Як з пазіцыі новаабранага намесніка старшыні вы іх ацэньваеце, што можна сказаць пра сітуацыю ў прафсаюзе, чаго чакаеце ў бліжэйшы час?

Мы былі сапраўды ўражаныя тым, што нашы дэлегаты адгукнуліся, прыехалі ў такі складаны час, вельмі актыўна паўдзельнічалі. Былі змястоўныя рацыянальныя выступы.

Частка дэлегатаў выступалі з крытыкай, але ёсць за што, у нас сапраўды назапасілася нямаля праблемаў. Нягледзячы на тое, як складаецца сітуацыя ў кране, мы павінны быць у гучы падзеяў, рабіць сваю справу. Парадавала мяне тое, што людзі, якія шмат гадоў складалі аснову прафсаюза, сумелі зрабіць вывады, крытычна падыйсці да ацэнкі падзей. Убачыць нашых калег з іншых незалежных прафсаюзных арганізацый таксама было прыемна. Гэта паказала, што прафсаюз РЭП, як і раней, ідзе ў авангардзе барацьбы за правы працаўных, не стаіць у баку ад падзеяў. Добра, што з'явілася больш моладзі. Спадзяюся, што з цягам часу моладзь праявіць сябе ў рэальнай працы, бо пакуль за кавалерыйскімі наскокамі бачна больш эмоцый, чым пракладаў сур'ёзнай дзейнасці, хаця мы і ўзмацніліся з далучэннем такіх прадпрыемстваў, як МАЗ, МТЗ, БЕЛАЗ.

З'езд станоўча ацаніў працу прафсаюза, хаця і былі вельмі крытычныя выказванні. Прафсаюз у гэтыя цяжкія часіны выстаў, нягледзячы на ціскі пераслед сябраў і ктраўніцтва, сумеў пратрымацца, працягнуць сваю лінію, сумеў дапамагчы людзям, якіх звальнялі з працы, якіх рэпрэсвалі.

РС: Што галоўнае можна вызначыць у дзейнасці прафсаюзу РЭП паміж з'ездамі?

Я ў прафсаюзе з 2016 года. У 2017 мы былі ў самых першых шэрагах барацьбы супраць так званага "тунедскага дэкрэта", і мы сцяг гэтай барацьбы трымалі моцна.

Былі ганенні на нас, але ў выніку гэта толькі на карысць нам пайшло, да нас прыйшлі новыя людзі, якія ў нас паверылі, сталі нам дапамагаць у гэтай барацьбе. Таксама перажылі мы гэтае ганебнае судзілішча. Падтрымлівалі Фядыніча і Комліка. Зала суда была заўсёды поўная, шмат людзей было з рэгіёнаў. Ну і была ўся гэтая штодзённая праца – праца з людзьмі, дапамога, абарона. Я лічу, што вельмі добра працавалі нашыя прававыя інспектары, якія абаранялі працоўных у любых сітуацыях. Вельмі ўскладніла працу эпідэмія. Але нават у гэтыя цяжкія часы наш прафсаюз трымаўся як трэба і нездарма яго лічаць лідэрам сярод іншых незалежных прафсаюзаў у справах абароны працоўных.

Зразумела гады ідуць, мы не маладзеем, але набіраем досведу. Працэсы зараз ідуць вельмі цікавыя. Важна, што на фоне сучасных грамадскіх падзеяў захісталася ўся сістэма афіцыйных прафсаюзаў, людзі неабякавыя сталі выходзіць з яе. Многія прыходзяць цяпер да нас.

РС: Якія, на вашу думку, галоўныя задачы стаяць перад прафсаюзам на наступны перыяд?

Улічваючы перамены, якія адбыліся ў кіраўніцтве і рашэнні з'езду, нам цяпер неабходна, першае, уважліва разабрацца са становішчам – па складзе арганізацыі, па фінансавай устойлівасці, па ўсіх праблемах, якія адбываюцца на нашай дзейнасці. Таксама нам трэба пашырацца па тэрытарыяльным прынце, трэба, каб не толькі ў кожным рэгіёне, магчыма, нават у кожным раёне былі нашыя прадстаўніцтвы. Прафсаюз павінен мець шырокую базу сярод насельніцтва. І вельмі хацелася б, каб прыходзілі ў прафсаюз людзі з самых розных прадпрыемстваў, нават з малых.

Таксама трэба заўсёды памятаць, што мы жывем у грамадстве і нам немагчыма аддзяляцца ад любых працэсаў і падзеяў у ім. Мы павінны

падтрымліваць нашых людзей, падтрымліваць тых, хто выходзіць на страйкі, пратэсты. Мы абавязаны прасоўваць свае ўмовы і патрабаванні. І калі атрымаецца нейкі рэальны дыялог з уладай, хіба не з гэтай ужо, бо з ёй гэта малаверагодна, мы павінны адстойваць свае пазіцыі, правы працоўнага чалавека. Мы не можам быць на збочыне, мы мусім быць наперадзе вырашэння сацыяльна-эканамічных праблем нашага грамадства. Зразумела, што ўсё гэта ў той ці іншай ступені палітыка. У прафсаюза ёсць Платформа, якую мы распрацавалі і прапаноўвалі яшчэ ў мінулым годзе. Я вось нядаўна яе пераглядаў і ўпэўнены, што яна застаецца вельмі актуальнай. Але хто яе будзе выконваць? Я лічу, што нават ад гэтай улады варта патрабаваць і дамагацца пэўных крокаў. У нас на Аршаншчыне мы ад мясцовай улады не адстаем па пытаннях, напрыклад, дарог, развіцця сеткі сацыяльных паслуг, сацыяльных стандартаў, па любых пытаннях, якія паўстаюць у рэгіёне. Калі будуць адбывацца перамены ва ўладзе, калі з'явіцца людзі, з якімі можна будзе весці сапраўдны дыялог, наша дзейнасць будзе яшчэ больш неабходнай. Платформа РЭП павінна быць для кіраўніцтва прафсаюза свайго роду праграмай дзейнасці.

РС: Як вы бачыце сваю ролю як першага намесніка, якія накірункі працы будуць найважнейшымі?

Я адразу ўзяў два найбольш складаных накірунка. Па-

першае, поўную зверку рэальнага сяброўства ў прафсаюзе. Што гэта значыць? Акрамя таго, што чалавек падаў заяву, ён павінен працаваць у арганізацыі і выконваць свой статутны абавязак, плаціць сяброўскія складкі. І другі напрамак – гэта фінансавая устойлівасць. Гэта заўсёды было ахілесавай пятой у нашай дзейнасці. Мяркую, што супольна з усімі адпаведнымі структурамі мы ў гэтым разбярэмся. Хай сабе выключым частку сяброў, але навядзем парадак. Адным словам фінансы, улік і кантроль. Вельмі важны нікірунак у прафсаюзе – гэта юрыдычная служба. Я таксама буду рабіць усё, каб гэты нікірунак развіваўся.

Не збіраюся кідаць і сваю дзейнасць у Аршаншчыне. У мяне там шмат працы, а я ўвогуле лічу, што праца ў нізавой арганізацыі дае вельмі карысны досвед, яна мяне натхняе.

ЗИНАИДА МИХНЮК: БУДЗЕМ РАЗВІВАЦЬ ЖАНОЧАЕ ЛІДЭРСТВА

Я ацэньваю пазітыўна тое, як прайшлі з'езд і Савет. Нягледзячы на эпідэмію, дэлегаты знайшлі магчымасць прыехаць. Выбары старшыні адбыліся на альтэрнатыўнай аснове, з сапраўднай дыскусіяй. Маладыя сябры прафсаюза ўрэшце паказалі сябе. Савет атрымаўся больш цікавы, чым заўсёды, бо на з'ездзе не паспелі падзяліць партфелі намеснікаў і стварылася інтрыга. Я задаволена, што Міхаіла Громава, які вылучыў сваю кандыдатуру на старшыню, абралі адным з намеснікаў. Ён – малады, з амбіцыямі, але, на маю думку, гэта добра. У тым, што мне прапанавалі застацца замам, я бачу пэўную адзнаку маёй працы. Але, нажаль,

апошнія два гады я мала надавала ўвагі каардынацыі жаночай сеткі. У нас у прафсаюзе амаль палова жанчын, яны актыўныя, але на з'ездзе было бачна, што дэлегаты-жанчыны былі ў меншасці. У кіруючых органах іх яшчэ менш. Я за тое, каб на бліжэйшую будучыню галоўным лозунгам дня нашых жанчын стала наступнае: развівае жаночае лідэрства – развіваем грамадзянскую супольнасць.

Апроч жаночага пытання для мяне, як намесніка, важна будзе сувязь з працоўнымі калектывамі. Трэба іх пашыраць, таму я удзячна моладзі, якая цяпер прыйшла да нас з прадпрыемстваў. Я упэўненая, што моладзь гэтая вельмі здольная, будзем ім дапамагаць.

МИХАИЛ ГРОМОВ: МЫ ДОЛЖНЫ ПОДДЕРЖИВАТЬ НИЗОВЫЕ ИНИЦИАТИВЫ И ПОМОГАТЬ ИМ РАЗВИВАТЬСЯ

Михаил Громов, зампре-седателя РЭП, председатель ППО МТЗ:

Свою задачу как зампре-седателя профсоюза РЭП я вижу, в первую очередь, в помощи в реорганизации работы и обучении актива организации новым технологиям.

На встрече с председателем РЭП Василием Завадским и другими замами мы распределили сферы, за которые каждый из нас будет отвечать. В моем случае — это развитие молодежной сети, создание и организация работы первичных профсоюзных организаций РЭП на промышленных предприятиях, а также система обучения актива в профсоюзе.

В вопросах развития молодежной сети мы работаем совместно с уже действующим координатором Анной Дусь. Кроме того сейчас у

нас собирается команда молодых активистов.

Я считаю, что одно из важнейших направлений в рамках «молодежки» сейчас — это информационная работа и создание условий для привлечения молодежи в профсоюз, в том числе, для проведения мероприятий, обучающих семинаров, акций. Пандемия covid-19, конечно, вносит свои коррективы в офлайн активности, но мы готовим варианты для работы «молодежки» онлайн.

Я регулярно провожу встречи с представителями трудовых коллективов, рассказываю о том, что на самом деле представляет собой профсоюз, зачем он нужен работникам. Такие же собрания провожу и в уже существующих первичках РЭП на предприятиях. Я также помогаю разрабатывать планы по расширению первичных

организаций, привлечению новых членов и организации работы профсоюза внутри предприятия. Я считаю, на сегодня это одно из важнейших направлений в профсоюзе. Работники многих предприятий еще в августе 2020 года заявили о воле к демократическим изменениям, начали осознавать, что у них есть права, и они готовы требовать, чтобы с ними считались. Мы, как независимый профсоюз, который всегда был на защите людей труда, должны поддерживать эти низовые инициативы и помогать им развиваться.

Что касается работы над системой обучения в профсоюзе — сейчас в этой сфере у РЭП есть значительные пробелы. Само систематическое обучение новых членов профсоюза фактически отсутствует. Но я думаю, что в наших силах это исправить. К счастью, у наших коллег из других независимых профсоюзов, международных объединений достаточно методической базы, которую можно адаптировать под наши реалии.

У профсоюза РЭП, по моему мнению, большой потенциал, и я постараюсь приложить все усилия, чтобы его раскрыть и помочь ему развиваться на благо людей труда.

Михаил Громов предложил несколько советов начинающим активистам независимых профсоюзов

- Председатель должен быть смелым активистом.
- Публичность. Нужно, чтобы как минимум один человек из

тех, кто хочет создавать профсоюз, мог об этом рассказывать открыто. Чтобы люди знали, к кому обратиться.

- Как собрать первых людей? В первую очередь следует принимать людей, которые сами готовы вступать в профсоюз, которые знают и понимают, что такое профсоюз и для чего он нужен. Рассказывайте, чего хотите добиться. Люди будут поддерживать адекватные цели.

- Найдите первых единомышленников и стройте команду. Лучше всего, если это будут смелые люди, которые не боятся открыто заявлять, что они члены независимого профсоюза.

- Основное, чего должен добиваться профсоюз, — достойных зарплат и условий труда.

- Есть базовые вещи, которые наниматель обязан предоставить работнику, тем более по его требованию, при этом не обязательно заявлять, что ты — член независимого профсоюза.

- Списки членов профсоюза хранятся в профсоюзе, и никто не имеет права потребовать их разглашения!

- Страх быть уволенным — это то, что сдерживает многих, и невозможно уговорить людей не бояться, но вполне реально придать им смелости, ведь помощь и поддержка есть всегда, и материальная, и с новым трудоустройством.

- Чем нас больше, тем мы сильнее, тем больше солидарность и тем шире наши возможности.

РАДЫЁ СВАБОДА САБРАЛА РЭЙТЫНГІ СТАНОВІШЧА Ё ДЗЯРЖАВАХ — БЫЛЫХ РЭСПУБЛІКАХ СССР ЗА 2020 ГОД

У гэтых рэйтынгах даследныя цэнтры далі ацэнкі самых розных аспектаў жыцця гэтых краінаў — ад свабоды слова і дзеяздольнасці дзяржаваў да моцы нацыянальных пашпартоў і коштаў жыцця.

Прапануем агляд асноўных тэндэнцыяў, якія выяўляе параўнанне рэйтынгаў.

Паводле ўсіх індэксаў, якія вымяраюць ступень дэмакратыі, узровень грамадзянскіх і палітычных свабодаў, Беларусь — сярод найгоршых.

Паводле Індэксу дэмакратыі горшае за Беларусь становішча толькі ў Таджыкістане, Туркмэністане і Узбэкістане.

Са свабодай друку ў Беларусі справы таксама кепскія. Яна на ўзроўні Казахстану і Узбэкістану, а горш, чым у Беларусі, са свабодай слова толькі ў Азэрбайджане і тых жа Туркмэністане і Таджыкістане.

У Індэксе свабоды Беларусь — нароўні з Расеяй, апярэджваючы Туркмэністан, Таджыкістан, Азэрбайджан.

Гэтыя паказнікі — сведчанне таго, што з грамадзянскай і палітычнай свабодой у Беларусі кепска. Аднак варта адзначыць, што прыкладна такім жа ў сэнсе параўнанняў становішча было і ў папярэднія гады, калі Беларусь яшчэ ня ведала жахаў масавых катаванняў на Акрэсьціна.

Паводле Радыё Свабода

Алесь Пушкін . Рукі журналіста

ЧТО ГОТОВИТ ГОСУДАРСТВО БЕЛОРУСАМ В 2021 ГОДУ

В 2021 ГОДУ ПОЯВИТСЯ НОВЫЙ ВИД ПЕНСИИ ПО ВОЗРАСТУ

С января в Беларуси введут несколько важных пенсионных новшеств. Так, с 1 января 2021 г. На полгода вырастет пенсионный возраст, а также минимальный страховой стаж, который необходим для получения трудовой пенсии. Это очередное плановое поэтапное повышение. Со следующего года введут изменения по пенсиям для многодетных матерей, которые сейчас могут попасть в «пенсионную ловушку», и для людей с инвалидностью. Новшества появятся и для работников с неполным страховым стажем.

Так, в 2021 году пенсионный возраст для мужчин составит 62 года и 6 месяцев, для женщин — 57 лет и 6 месяцев. В 2020 году минимальный страховой стаж составляет 17,5 года, с 1 января 2021 года он увеличится на полгода — до 18 лет.

С 1 января 2021 года женщинами, родившим четверых детей, будут засчитывать в трудовой стаж для назначения пенсии время нахождения в отпуске по уходу за ребенком продолжительностью до 12 лет в общей сложности (сейчас — 9 лет). Назначать им трудовые пенсии будут при наличии стажа работы не менее 20 лет и страхового стажа не менее 10 лет (сейчас — 17 лет 6 месяцев).

Со следующего года введут пенсионные новшества для тех, кто попал в так называемую пенсионную ловушку: не смог выработать необходимый страховой стаж для трудовой пенсии по возрасту. Сейчас эти люди из-за увеличения чиновниками минимального страхового стажа могут рассчитывать только на социальную пенсию — 129,06 рубля. А с 1 января смогут претендовать на «урезанную» трудовую пенсию по возрасту, но есть несколько важных нюансов. В Минтруда изменения называют новым видом пенсии по возрасту.

С 2021 года будут по-новому рассчитывать пенсии. Так, период, за который берут заработок для расчета этих выплат, увеличат на один год — до 27 лет подряд стажа работы. Сейчас для расчета пенсии учитывается зарплата за последние 26 лет (312 месяцев)

работы подряд (или меньше, если вы проработали меньше 26 лет). Ежегодно этот период увеличивается на 1 год до фактически имеющегося стажа работы.

ПОДОРОЖАЕТ КОММУНАЛКА

В 2021 году подорожают жилищно-коммунальные услуги. Повышение произойдет в два этапа — с 1 января и 1 июня. С начала года на 4,2 доллара подорожают услуги по техобслуживанию и капремонту жилых домов, газо-, электро- и водоснабжения, водоотведения, по обращению с твердыми коммунальными отходами, техобслуживанию лифта, запорно-переговорных устройств, санитарному содержанию вспомогательных помещений многоквартирного жилого дома, размеры возмещения расходов на электроэнергию.

МОГУТ ПОДОРОЖАТЬ СИГАРЕТЫ

С 1 января должны измениться цены на некоторые марки сигарет. Однако производители и импортеры пока не озвучили, как конкретно поменяется их стоимость. Скорее всего, из-за того, что планируются изменения налогового законодательства с 1 января 2021 года.

Белорусские производители и импортеры сигарет могут каждый месяц декларировать максимальные розничные цены на сигареты и другие табачные изделия. Как правило, с 1 числа повышаются цены на те или иные сигареты и вводятся в продажу новые марки. Список сигарет, которые подорожают, и максимальные цены можно посмотреть на сайте МНС.

Напомним, в странах ЕАЭС — Беларуси, России, Казахстане, Кыргызстане и Армении — собираются с 2024 года уравнивать акцизы на сигареты.

ПОВЫСЯТ БАЗОВУЮ СТАВКУ, ОТ РАЗМЕРА КОТОРОЙ ЗАВИСЯТ ЗАРПЛАТЫ БЮДЖЕТНИКОВ

С 1 января увеличат также базовую ставку, она вырастет до 195 рублей (сейчас она составляет 185 рублей). В Минфине не исключают, что в следующем году может быть и второе повышение этой величины — по мере выхода на целевой сценарий (в таком случае бюджетники смогут рассчитывать на дополнительное повышение зарплат)..

праця на стар. 8

ГЕНАДЗЬ ФЯДЫНІЧ: КАНСТЫТУЦЫЙНАЕ ПРАВА НА СТРАЙК ЁСЦЬ

Ці насамрэч супакоілася сітуацыя ў працоўных калектывах Беларусі пасля прэзідэнцкіх выбараў? Ці магчыма, што ўсеагульны страйк супраць фальшавання прэзідэнцкіх выбараў і масавых рэпрэсіяў у Беларусі ўсё ж разгарыцца з новай сілай? На гэтыя пытанні ў размове з Беларускай Радыё Рацыя адказвае адзін з лідараў дэмакратычных прафсаюзаў, былы старшыня прафсаюзу працоўных радыёэлектроннай прамысловасці Генадзь Фядынiч. Па яго словах, любая акцыя, тым больш страйк, патрабуе дэталёвай і доўгай падрыхтоўкі.

Генадзь Фядынiч: Страйкі могуць быць спантанымі, на асобных прадпрыемствах, калі, напрыклад, людзям не выплацілі заробак і страйк працягваецца некалькі дзён. Спантанная страйкі збылі ў Беларусі раней і яшчэ будуць. Але апошнія спробы ладзіць страйкі былі выкліканы палітычнымі пытаннямі. А кіраўнікі ці ідэолагі прадпрыемстваў настойвалі, што палітычныя страйкі павінны адбывацца па правілах эканамічных ці сацыяльных, з выкананнем усіх бюракратычных працэдураў. Але ў адным вагоне ў розныя бакі не паедзеш. І, безумоўна, на прадпрыемствах, дзе пайшлі па гэтым бюракратычным шляху, збіральнікі подпісаў згубілі час і імпэт, і далі магчымасць прадстаўнікам улады папрацаваць з пратэстным актывам. Але я лічу, што канстытуцыйнае права на страйк у грамадства ёсць, хаця парадак яго рэалізацыі і неабазначаны. Аднак я ўпэўнены, што мы прыйдзем да таго, што гэта будзе дэмакратычна акрэслена ў заканадаўстве, каб людзі не толькі ведалі свае правы, але і тое, як гэтымі правамі карыстацца. Таму што сёння ўлада на любыя страйкі і выходы працоўных адказвае артыкулам 23.34 Адміністрацыйнага кодэксу аб несанкцыянаваных мерапрыемствах. А як грамадству выказаць сваю незадаволенасць уладай у тым ці іншым выпадку? Ніякая ўлада не будзе мець перспектываў, калі не дае магчымасці людзям выказацца і не слухае свой народ, сваіх суграмадзянаў.

Я не кажу, што грамадзяне заўсёды маюць рацыю. Але яны маюць права падымаць самую розную вострую праблему, якая моцна турбуюць людзей. Гэта можа датычыцца і прэзідэнцкіх выбараў, і нізкіх заробкаў, і пенсійных пастак. Грамадзяне, народ па Канстытуцыі з'яўляюцца крыніцай улады ў Беларусі. І гэтымі канстытуцыйнымі гарантыямі яны павінны карыстацца.

Карэспандэнт: Беларускія ўлады дастаткова балюча і нервова рэагавалі на спробы страйкаў. Шмат людзей звольнены з працы як у Мінску, так і ў іншых гарадах — Салігорску, Жлобіне, Горадні.

Генадзь Фядынiч: Такіх людзей сотні, і ўлада, кіраўніцтва прадпрыемстваў скарысталіся тым, што не было масавых страйкаў. Шэраг актывіста як быццам бы за прагулы хутка апынуліся за прахадной заводаў. І на іх прахадзе ўсім астатнім паказалі, што з кожным, хто не выконвае загады наймальнікаў, будзе так. Больш за тое, на пратэстоўцаў пайшоў ціск з міліцыі, з органаў бяспекі. Вось чалавек трапіў на суткі, адседзеў, але ён жа не прагульваў. Раней за гэта не звальнялі. Але зараз з РУУСаў ідуць нейкія пасланні, каб на прадпрыемствах правялі разборкі па гэтых пытаннях і праінфармавалі аб іх выніках. З якога, прабачце, „перападу“ гэта робяць РУУСы? Што ў іх працы няма больш важнай, чым займацца гэтымі справамі?

Карэспандэнт: Тыя, хто быў звольнены за спробу страйку, не апынуліся без дапамогі? Аказваецца ім нейкая падтрымка?

Генадзь Фядынiч: Хто да нас звяртаецца, безумоўна, атрымлівае юрыдычную дапамогу. Дапамагам падаць пазовы ў суд за незаконнае звальненне. Гэта мы ўсё робім. Што датычыцца матэрыяльнай дапамогі, мы гэты напрамак не вядзем. Гэтым займаюцца іншыя структуры.

Карэспандэнт: Улады, здаецца, крыху „ачунялі“ і ўзрадаваліся, калі лічыць па іх сродкам прапаганды: страйк не атрымаўся, страйк сышоў на не. Ці не рана радуюцца?

Генадзь Фядынiч: Праблемы працяга на стар. 8

ЧТО ГОТОВИТ ГОСУДАРСТВО БЕЛОРУСАМ В 2021 ГОДУ?

начало на стр. 7

От размера базовой ставки зависят зарплаты работников бюджетных организаций и других организаций, работники которых приравнены по оплате труда к работникам бюджетных организаций.

ВЫРАСТУТ МИНИМАЛЬНАЯ ЗАРПЛАТА И БАЗОВАЯ ВЕЛИЧИНА

С 1 января увеличится минимальная зарплата, она составит 400 рублей. В текущем году минимальная зарплата с 1 января составляла 375 рублей, в ноябре она была проиндексирована до 388 рублей 42 копейки. Таким образом, с учетом этой индексации прибавка составит 11 рублей 58 копеек.

Базовую величину планируют также повысить — до 29 рублей (сейчас она составляет 27 рублей). Прирост базовой может оказаться самым солидным за последние годы. Соответственно, при росте базовой величины повысятся и привязанные к ней пошлины и штрафы. Как правило, в последние годы базовую величину повышают с 1 января.

По материалам TUT.BY

КАНСТЫТУЦЫЙНАЕ ПРАВА НА СТРАЙК ЁСЦЬ

начало на стр. 7

ж нікуды не сышлі, яны засталіся. І самае галоўнае, што зараз самым асноўным пытаннем для кожнага чалавека з'яўляюцца не столькі новыя прэзідэнцкія выбары, а яны, безумоўна, будуць, але яшчэ больш хвалюць гэтыя брутальныя разгоны, здэкі над простымі бяззбройнымі людзьмі. Вось гэтага народ не даруе... Гэта слабкасць улады, якая супраць сваіх мірных грамадзян прымае такія неадэкватныя

захады і гвалт. Таму што моцная ўлада заўсёды знойдзе мужнасць і мудрасць, каб сесці за стол перамоваў і ўвогуле засяродзіцца на тым, каб лепш жылося народу... А дыялог улады і грамадства праз дубінкі і суды — гэта шлях у нікуды, гэта тупіковая сітуацыя. І цяперашняя ўлада павінна для пачатку прызнаць, што менавіта яна і прывяла краіну ў гэты тупік.

КАК ОПЛАТИТЬ ПРОФСОЮЗНЫЕ ВЗНОСЫ ЧЕРЕЗ ЕРИП?

Для оплаты членских профсоюзных взносов через систему «Расчет» (ЕРИП) на платежных терминалах необходимо:

1. Войти в систему «Расчет» (ЕРИП)
2. Найти раздел: Благотворительность, общественные организации, войти в него
3. В разделе «Благотворительность, общественные организации» найти закладку «Профсоюзы» и войти туда
4. В подразделе «Профсоюзы» появиться строка «Профсоюз РЭП»
5. После входа в «Профсоюз РЭП» появиться надпись «Членские взносы»
6. Внести свою фамилию, имя и отчество и произвести платеж.

Другой вариант перечисления членских взносов:

1. Войти в систему «Расчет» (ЕРИП)
2. Набрать код 4354071
3. Появится строка «Членские взносы. Внести свою фамилию, имя и отчество и произвести платеж.

НОСИТЕ
МАСКИ

Ношение маски
в период пандемии
препятствует
распространению
вирусов

**ПРАЧЫТАЎ –
ПЕРАДАЙ
ІНШАМУ!**

Как вступить в независимый профсоюз РЭП?

Найдите в списке ваш областной город и свяжитесь с руководителем региональной организации, вам объяснят дальнейшие действия.

Членом профсоюза может стать любой человек старше 14 лет, вне зависимости от того, где он работает, учится, временно не работает или на пенсии.

- г. Минск — ул. Кульман, 4, тел.: +375 17 3424651, +375 17 3484187, +375 17 2343331 (юрист)
- г. Брест — ул. 17-го сентября, д. 22-24, 1-й этаж, тел.: +375 29 6459744, +375 29 5220607 (юрист)
- г. Витебск — тел.: +375 29 5981995
- г. Гродно — тел.: +375 29 7800651
- г. Гомель — ул. Полесская, д. 52, тел. +375 23 2335625 (офис), +375 29 6992865, +375 29 6547011 (юрист)
- г. Могилев — ул. Т. Карпинской, д. 9, тел.: +375 222 625807
- г. Орша — ул. Комсомольская, д. 16, кв. 4., тел.: +375 29 7125755; +375 33 6840516
- г. Бобруйск — ул. Октябрьская, д. 173а, офис ОГП, тел.: +375 29 7469988
- г. Солигорск — тел. +375 29 6718111
- г. Мозырь — тел. +375 33 6167755
- г. Слоним — тел. +375298979218
- г. Борисов — тел. +375296779537

ПРОФСОЮЗ РЭП — РЕАЛЬНАЯ ЭФФЕКТИВНАЯ ПОМОЩЬ!